

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICCIÓ ADELLANTADA
Ciutat ps. 0.50
Campanya » 0.60
Exterior » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 21 FEBRER DE 1886

Lo Barri de Ribera

—

I

Jo prou la he coneguda
la fàbrica soberga
de valls environada,
faixada ab murs de pedra.

De nits, veyá sa torra
ab decoratge y pena;
mirantla al rompre 'l dia,
me deya 'l cor: «Espera.»

¡Qué negra qu' es la historia
d' aquella fortalesa!
S' encen, al recordarla,
la sanch de nostras venas.

Pugná un jorn Catalunya,
ferma en son dret, valenta,
y, al pés dels infortunis,
heroycament s' ajeya.

Ay, noble Barcelona,
finí la tua estrella!
la mà del despotisme
los furs tornava cendra.

Ton barri de mes vida,
mes goig y mes riquesa,
l' autòcrata manava
posarlo al rás de terra.

Y Catalunya, tota
en pès, forsada 's veyá
allí sentse un Calvari
de son martiri en besa.

Davant mateix deixaren
d' erm plà una bona extesa
imperi sols de bruta
y extranya soldadesca. '

No he vist los temps de gloria
de la nissaga meva;
nasquí en esta centúria
de vil indiferencia;

Mes quan lo fort mirava
guarnit de centinellas,
anyorament sentia
pel barri de Ribera.

II

Un dia va cridarse:
«¡Abaix la Ciutadela!»
La torra del homatge
caygué en runas desfeta.

Los valls també s' ompliren,
los murs també caygueren...
¡Ay somnis de ventura,
bresséu l' ànima meva!

Lo qui vegé robada
aquí la sua hisenda,
ja no existeix... ¡Tal volta
moria de misèria!

Mes ha arribat ja 'l dia,
justicia serà feta:
alló qu' era dels avis
haurá llur descendència.

Y tornará á poblarse
lo barri tal com era,
tal com demana l' honra
de nostra ciutat bella.

Aixís jo fantasiava
sens véure en ma ignorència
que 'ls concellers moriren
junt ab la etat aquella.

Avuy, los nets dels martres
oblidan las ofensas,
á sos botxins honoran
y, dócils, lo jou llepan.

Las runas de la pátria
un bell jardí nodeixen...
Guarnim nostra ignomia
d' expléndida floresta.

Pochs moniments recordan
un nom ni una prouhesa;
hi ha olímpicas estàtuas
del déus de Roma y Grecia.

Mes ay! tanta hermosura
contempla l' au de presa.
Si un dia l' aixalaren,
las álas ja li creixen.

Si pot clavarhi l' ungla,
n' arrencará fins l' herba
sentse altre cop senyora
del barri de Ribera.

III

¡Oh barri, anyorat barri
de la ciutat comptesa!
Ningú com jo 't somnia,
ningú com jo 't remembra.

Lo lloch hont 't assentavas
té flors, estanys y arbreda,
hont los aucells refilan
sas tendras amoretas.

Allí 'ls passeigs ombrosos
s' omplenán á las festas:
la gent hi bull é hi corren
cavalls y carretel-las.

Essent allò tot vida,
tristor en mi desperta,
donchs crech veurehi un poble
que d' ell mateix renega.

Tothom va plé de joya,
ningú 'l passat hi esmenta;
sols jo 'l fossar hi esguardo
de nostra independencia.

Allí extasiat recordo
los temps de sa grandesa,
y aquells carrers y plassas
reviuhen en ma pensa.

Un crit rabiós, de sopte
del sóns del cor m' arrenca...
Malchesch lo despotisme
veyent la Ciutadela.

Y entorn sols miro calma
que 'm vola, 'm desespera;
fins que mos ulls oviran
la torra d' una església.

Llavors dich: «Sobre 'ls homes
hi ha la Providència.
Ella fará justicia
regenerant la terra.

Vindrà, vindrà 'l gran dia
de nostra renaixensa,
y tornará à aixecarse
lo Barri de Ribera.»

ANTONI CARETA Y VIDAL.

!VERGONYA!

Los diaris rebuts darrerament d' Espanya,
nos innovan que la tan bescantada qüestió
de las Carolinas, Huny d' arribar á un arre-
glo s' embolica cada dia més.

Ara sortim ab la notícia, de que lo Rey, ja
moribundo, fou amenassat per l' embaixador
alemany, de no firmar los protocols de la
esmentada qüestió si primer no feya tots los
possibles pera que s'os allargada la duració
de lo tractat de comers ab Alemanya.

Lo pobre coronel d' hulans, sembla, que á
las darrerias de sa vida 's recordá que feya
de jefe d' Espanya, y per lo tant era espanyol
primer qu' hulano, y pujantli la rojor á sas
grogas y enmagridas galtas digué: *Per fer
aixó mes val morirse.*

Lo beatíssich arbitre Lleó XIII, ha produhit
resultats contraproducents, puig ha donat la
rahó á Espanya (quant ja tot lo món l' hi ha-
bia donada) y la créu de Christo á n' En
Bismarck, y aquest bona pessa, pera fer véu-
rer que era merescuda ha donat una altre
créu á lo cardenal Jacobini, secretari del Papa
y ara sembla que fins vol que lo Papa vagi á
viurer á Berlin, y ab tantas anadas y vingu-
das de créus, qui la porta mes seixuga es
Espanya, que té que pujar lo calvari del Dret
y de la Justicia ab las suetadas alemanyas,

los asperjes papals y la besa de los constitucionalistas, que havent promés lliurarla de las mans brutas d' En Bismarck, l' han posada baix la protecció de un centurió-famella d' En Francesch d' Austria, nou Pilats, en lo segle IXX.

Ab tot y aixó, en Espanya encara hi deu quedar algun vellet de los que s' esbatussaren en Girona y Saragossa, Baylen y Sant Payo, lo Bruch y Madrit que déu contar no ja á sos fills, sino á sos nets que l' any vuit los espanyols donavan gustosos llur sanch, pera lliurar á la Pàtria de lo jou estranger; encara hi há milers d' homens que anaren al Africa pera rentar l' afrentosa injuria de l' alarb; y barcos que conservan en sas honradas quillas los esborançhs rebuts pera sostindre inmaculada l' honra de la Pàtria! ¡Sí, encara en Espanya existeixent aquests homens y barcos! ¡Encara alena en los pits espanyols la sanch de los que venceren en lo Llobregat y Wad-Rás! Més.....

¿Qué fan los Empecinado, Manso y Mina, Prim, Echague y Odonell d' aquesta nova crehuada? Per ventura lo tan respectat patriotisme espanyol ha sigut humillat per la má enguantada d' una dona estrangera?

¡Desperta, poble espanyol, si no vols que l' historia en una sola de sas fullas, deixi marcida la gloria que llibres enters no bastan á cantar!

¡Desperta! ¡Independencia y Llibertat!!

AGUSTÍ JUNOY Y ARGENTÓ

LAS ALAS NEGRAS

POEMA CANT PRIMER

(Acabament)

Que no es bon pare ni bon rey qui dóna,
ensemps d' honor y de ludibri signes,
al front lo cercle d' imperial corona
y al coll l' argolla dels esclaus indignes.

No vull jo ser com aquets sers angélichs
que giran en torn téu, com la polsina
del raig del sol, dins de sa llum, famélichs
del resplendor sobrer que t' ilumina,

Lo goig sense conciencia de que 's gosa,
com gosa l' arbre al rébrer la rosada
que, feta perlas, la vesprada hi posa,
no es goig: es verdejá, es tréurer brotada.

D' arsos y flors havem de dur coronas,
No vull la ditxa, sens contrast, confusa,
com fan aquestas fosas papallonas
entorn d' un foch d'amor que may abrusa.

Vull saber qu' es sé' abaix, per enlairarme;
vull sabé 'l qu' es morir, per gosá 'l viure;
vull sabé 'l qu' es plorar, pera banyarme
en lo dòls néctar de lo méu sonriurer.

A ecsgirtho tinch dret. Si no m' ho dónas
¿perqué del méu no ser á ser me treyas?
Sempre que fássis reys dónals coronas.
Si t dol que sigui així, per que m' hi feyas.—

Digué, y l'Etern, somrihen á tanta altesa:
— Ben bé 's coneix, digué, com t' he dat vida!
brasa de carbó etern, al cel enccsa
pera calar la lluita fràtricida.

Lluita. que, eterna, fará 'l foch del odi
entre lo bé y lo mal. Al cel comensa,
y sia la del cel sols episodi
de la que al món será batalla inmensa.

No 'm dol per cert que com vaig ferte sigas
ni ta altivesa fa que per re 't temi.
Tot lo que 'm dius es lo que vull que 'm digas.
¿Qui es que, havent fet lo foch, no vol que'l
cremi?

Com jo 't volia ets: esprit volcánich
que 'l món arbolará ab sa java ardenta;
lo fet per tu 's nomenará satánich,
y Santa Libertat ta obra potenta.

La clau de porque Jo tal misteri obro,
ni tú ni ningú may la heurá en la vida;
só causa de las causas, y Jo 'm sobre
pera saber lo fi de ma partida.

Hi estat, sóch y seré; re'm venç ni 'm torbá.
Sens principi ni fi ma obra s' alaba;
faig com del cercle fa la ratlla corva
que ni comensa en lloch, ni en lloch acaba.

Vol comptar la estelada qu' el cel broda
qui averiguar los méus arcans se pensa,
y es sols, lo més inmens, dent d' una roda
d' aquesta méva maquinaria inmensa.

De péssas que la muntan; tan perfecte,

ni una n' hi falta ni n' hi sobra una;
y, com lo sol, los astres y la lluna,
lo grá d'arena está á ma lley subiecte.

¡Compta donchs tú si no es superbia teva
pensar qu' á mi re 'm surt com no vull ferho!
No eixirá errada may cap obra meva.
Si jo 't vaig fé orgullós ¿com pots no serho?

Aquest urch eternal, que 'l pit arbola,
si al cor té 'l vaig tancá, 'm plau que no falli;
joyós veurá un ferrer, si l' arma esmola,
que, quan la probi, de tan fina 'l talli.

Com Jo 't volia ets; ma obra inmensa
la ha d' impulsar lo soch que tú al cor guardas,
y á progressar, valenta, no comensa,
perque la lluita á comensar tú tardas,

Tú la tempesta ets; los llamps congrian
l' alé dels odis que en lo téu pit tancas.
y sempre mes vull que enemigas sian
las alas negras y las alas blancas.

Després que 'l món hagi fet jo en set días,
tu lo motor serás de l' obra meva,
y aixís la humanitat té dues guias:
la del bon angel y la guia teva.

Jo donaré á tou cor sed de justicia,
y la justicia may será á la terra.
¡Compta tu, assedegát, si á la malicia
que té la estronqui no has de fer la guerra!

Y aquesta guerra cruel, ferma y constanta,
al món durá la perfecció divina,
que digne 'l home vull de ditxa tanta
com es lo véurer que á ser Jo camina.

Mes Jo y tu sols, Satán , d' aquest misteri
la clau ne guardaré en l' urna eterna;
en lo secret qu' ets tu, no pot haverhi
ni un sol dels sers als qui ma vista enlluerna.

Tots ells han de pensar, sempre ab fé cega,
que tu ets mon enemic perque t' odihin.
Del món lo ceptre lo téu Dèu t' entrega.
Fés ara tu que los teus llamps congríhin.—

Diguè y cridá l' Etern als blanachs arcàngels
dihent que Satán avassallarl' volia,
y ja llensaren soch los ulls dels ángels
qu' havian llensat sols pau y alegria.

Y la batalla sou, fera, espantosa,
perque de la del món siguès ecsemples,

y Dèu als seus digué, ab veu magestuosa:
—A fora tots los mercaders del temple.—

Mentre no's pòdin las podridas branques
no hi haurá al cel repòs ni hora alegres
¡Sus, á la lluita 'ls de las alas blancas!
¡ots al abim, los de las alas negres!

Y alsaren las flamígeras espasas
dels dos partits celestials las iras,
com llensan del carbó, encesas las brassas,
si 'l vent las busa, espurnejants guspiras.

Y 'ls alàts blanachs, als de las negras alas,
desde 'l cel al abim los estimbarens,
y la pau fòu en las etereas salas
dès que 'ls mals ángels en lo món moraren.

Pau que, per obra del etern misteri,
amarganta ha de ser mentre 'l món rodi.
Desd' aquell punt, al cel, odi va haberhi;
odi contra Satan, que també es odi.

Odi que, enmatzinant los cors dels ángels,
ta dir, per mes que sembli fantasia,
que avans d' haverhi odi entre 'ls arcàngels,
lo cel era mes cel, puig no n' hi havia.

FREDERICH SOLER

Mestre en Gay-Saber

Del Album de D. Emili Pichot, de Buenos Aires

Me contaren qu' un jorn bò y adormida
una abella 't vegé,
y 'ls rojos llabis de ta boca closa
per una flor prengué.

Xuclá la mel, y va desde llavoras
de flor en flor corrent,
pero ni trova flor de més aroma
ni de més dolsa mel.

VÍCTOR BALAGUER

Al cor de Jesús

Quan lo sol surt á la serra
badan son cálzer les flors,
vos sou lo sol de la terra,
les floretes nostres cors.

Los aucells qu' entre les branques
sospiran tan dolsament

son angelets d' áles blanques
puntejant l' arpa d' argent.

Sol que á l' ànima extasia
no us pongau may per mon pit,
que la flor que hi bada 'l dia
seria morta á la nit.

JASCINTO VERDAGUER, Pbre.

¡May més!

La humil pedreta que cau
de la volta de la nau,
y en la pols la ensous' son pés,
á la volta de la nau
ja no hi tornará may més...
¡may més!...

La gota d' aygua plorada
pels núvols que l' han guardada,
beguda per la flor es,
y 'ls núvols que l' han guardada
no la guardarán may més...
¡may més!...

Lo recort y l' anyoransa
de la que fou ma esperansa,
l' ataut del que fou bres,
á ser bres ni á se' esperansa
ja no tornaràn may més...
¡May més!...

† JOAQUIM MARIA BARTRINA

Lo mon al revés

Estém en lo *mon nou*. Ja sé que ab aixó
no 'ls hi conto res de idem, pero per quelcom
s' ha de comensar.

Figúrinse vostés que lo mon que trepitjem
se sembla tan poch ab aquell altre qu' es
mes vell que Adan, que be val la pena de
ferne un estudi comparatiu, curtet, s' enten,
perque no m' engresca gayre suar ni menys
posar la pensa en *prempsa* pera traurern lo
such de lo que conté.

Aquí las temporadas, las fruytas, lo fret y
la calor, la llum vivificadora del sol, la claror
de la mitja sindria, la lluna, que ho ilumina
tot menos los caps sense senderi, las corre-
gudas de toros, la cassera y fins lo Carnaval

se fá al revés, ó millor dit al revés del vell
mon, en quant á las estacions.

Si 'ns ne trovem de lluny de casa! Fá fre-
dat lo pensarhi.

Quant aquí los serenos van buscant agullas
per terra ab sa llanterna y no als criminals,
los de casa ja han acabat la seyna y roncan
com carreters. De modo que no 'n fassin cas
d' alló de que «lo sol surt per tothom», per-
que es mentida. Seria millor dir: «que quan
surt per uns se pon pels altres.»

La temporada dels melons, presseuchs, pe-
brots y rahims es en aquet temps, que fa
una calor de trenta nou graus, com qui diu
res; y á casa 's bufan los dits ab cada pana-
lló que canta 'l Credo, van arropats y arru-
pits, portan pauchs y 's tapan lo nas per por
de que se 'ls hi geli. Si 'ns poguessen veure
per un forat com se mira en aquells cuadros
de *vistas* que tenen un' orga per orquesta,
dirian que 'ns hem tornat boigs ab aquests
géneros fins com fullas de seba que consti-
tuheixen nostre trajo actual. Si aixó no es lo
mon al revés, que vinga 'l mes pintat y que
ho negui.

Y tingan present que hi ha altres cosas de
mes bulto. Y dich de mes bulto, porque aquí
tot es extraordiñari. Los xicots garlan á tres
anys y recargolan uns renechs qu' esgarrifan;
al contrari dels xicots de casa qu' en aquesta
edad encara van ab caminadors y gorras de
cop.

Si calculem la diferencia notable qu' exis-
teix entre l' un y l' altre mon, trovarem cada
anomalía qu' espanta. Y sápigam que m' ar-
repenteixo d' haber insinuat aquellas cosas
de «bulto» y 'ls hi quedo á deure, porque
tinç la seguritat de que si las exposés tal
com son, me buscarian rahons, y jo, la vritat,
no estich per romansos.

No obstant, y com los castellans diuhen
que pera mostra n' hi ha prou ab un botó,
no estarà fora del cas que diga lo impropis
que son certs refrans catalans. ¿Qui no riurá
al ficsarse ab aquell de «Pel juny la fals al
puny?» Lo que aquí tenim al puny pera tal
temps, es pell de gallina, y lo blat no 'n fa
pochs de mesos qu' está segat; lligat y fins
menjat. Y per l' istil, á casi tots los refrans
de la nostra terra 'ls hi passa dos quartos del
mateix: no serveixen pera aquest *mon*.

Pero lo que trovo més graciós de tot es

lo mes de Maig. Es lo mes dels poetas. Ells festejan ab llurs cants la vinguda de las flors, los fruyts primaverenchs y 'l piu-piu dels aucells. ¡Qué 'n son de divertits! Aquí, lo únic que 'l mes de Maig nos regala, son refredats á trotxe y motxe. D' aucells, sols se'n trovan de pintats en los menjadors y la *primavera* es tan esplendorosa que, ni pera remey, 's trova una fulla en cap árbre. ¡Si aixó no es lo mon al revés'.....

Ja ho veuen quinas «bellesas» son las del nou mon: anem en tot á contratemps del vell. Y si no caminem de cap-girells es porque á ningú l' hi ha passat per la barretina, sino ja estariam fent lo ninot com 'ls payasos.

Y pera no fer l' assumpto massa llarch, ¡cómo no hem d' anar al revés del mon, seyors, si aquí, fins las *figas* se menjan per postres!.....

ENRICI RAFOLS

Un rey hi hagué en temps dels go	2,
á qui vingué tant de	9
dur corona, qu' en re	9
tirá á la pátria ab mals mo	2:
si s' hagués mort de cap-ro	2
al babejar com go	7
á damas de pel ro	7,
no haurían marcat los as	3
pera Espanya tants desas	3,
ni guerra, ni fam, ni	7.

WILLIAM XARAU

TEATRE CATALÀ

Apuntacions històriques-crítiques desde 'ls seus orígens fins al present estat

(Seguiment)

II

Altra lley d' obras conté 'l nostre teatre encara, en las quals se barrejan y confonen los dos géneros que avuy día tenen rahó d' esser, al nostre entendrer, --en las que se veuen reunidas, com no pot ser de menos, las meteixas qualitats bonas y dolentes que havem senyaladas en la comèdia, y en lo dra-

ma, mes, algunas altres altament desfavorables com la discordancia de tons, ja que sempre será difícil passar sense violència d' un efecte cómich á una situació semi-trágica, d' un diálech ó parlament jocós á un altre patétich ó sentimental; lo qual, per mes que algunas voltas un esfors d' enginy hi done cert giro de naturalitat, may deixarà de ser ilògich y desafeete al art.

Per lo demés, y en aixó parlem del teatre en general, trovem faltat lo nostre d' aquella caracterisació propia y original que l' hauria de distingir dels demés teatres coneeguts. Algunes vegadas saben los nostres autors donar algun color de localitat á sus obras, valentse de determinadas frases y costums propias de certas encontradas, mes fins avuy, no han sapigut trobar encara a quell rasgo general, a quell sabor, a quell segell de nacionalitat que distingeix, per exemple, lo teatre castellá del alemany y á aquest del francés. Lo nostre modo de ser franch y brusch á la vegada, las costums senzillas, poeticas y gens licenciosas, l' amor á tot lo nostre, la persistent insistència tant en l' afecte com en l' odi, la veritat del sentiment, la consideració en expresarse, en si, totes aquellas cualitats, tot lo segell gràsic que 'ns distingeix entre 'ls meteixos pobles de nacionalitat espanyola, no han cridat encara l' atenció dels dramàtics catalans á distingir entre 'ls demés, ab la sua poderosa ajuda, lo nostre jove teatre.

No obstant, aixó no vol dir que desesperem de veurho. Mes de una vegada havem reconegut en la nostra escena sesomías forasteras de personatges, tal volta trasmigrats, per la atracció del estudi, desde los grans poemas á la imaginació dels nostres escriptors. Algunes ocasions, hem traslluhit en las taules certa paritat de situacions ab altras, no nostras, de gran valúa, y si be 'ns ha dolgut que tanta forsa de concepció y tanta bellesa no 'ns sigan fills directes, nos havem consolat pensant que, quan aixó vejam, era senyal de que no manca conciencia de lo que es bò ni desitj de ferse, que hi ha delit d' empresa y no 's va á la ventura en la elecció dels autors que poden formar lo bon gust dels nostres; y quan hi ha suficient criteri en aixó, de esperar es que, un cop depurat aquell y coneeguts los rasgos distintius dels altres teatres, sabrán cercar los nostres per á revestirne sus obras, aprofitant

l' abundós caudal que 'ls hi ofereix la naturalesa del pays y la originalitat de caràcter dels seus habitants.

De tot lo exposat fins aquí claramente se despenderá que si l' estat actual del nostre teatre no es tot lo brillant que de desitjar fora, no se l' ha de véurer tant pobre tampoch ni tant raquítich que la literatura catalana no puga esperar d' ell obras que l' enriqueixin en gran manera, tant mes quan algunas n' ha donadas ja molt apreciables.

Comparat ab los demés teatres fins ara coneguts, precis es reconeixer lo molt que te de millorar y perfeccionarse, no ja per á seguir la gloriosa via en la qual l' hi portan tants sigles d' aventatje; mes relativament al temps que conta desde la seu total creació, d' admirar es lo molt que te avansat en tant curt espay y la manera rápida com se va desprenent dels defectes y puerilitats de la infantesa, ensajantse á substituirlos ab alguna d' aquellas qualitats que mes tart formen tal volta los rasgos fisionómichs de la seu originalitat. Afortunadament per á ell' de cada dia mes la nostra historia va complint la tasca de dos sigles contra sa voluntat enderrerida, al meteix temps que la llengua puleix y tria mots antichs y de novells n' adopta, contribuhint molt poderosament una y altra cosa á la obra gloriósissima de la nostra restauració literaria, permetentlhi valers de sos progresos per á poder, al entrar en lo compliment de son objecte, fer arrivar fins al públich, y sense que aquest se 'n donga conte, la poderosa influencia que tota literatnra exerceix sobre l' poble de sa naturalesa, sempre que no viu per influix galvánich ni s' enderrereix en la marxa del progrés humá.

Al nostre entendrer, lo meteix gust que va preferir las gatadas als primitius entremesos y las obras de verdadera pretensió artística á las gatadas, purificará mes ó menos aviat la nostra escena dels defectes que per mútuas complascencias de públich y autors la tenen avuy dia en estat de transitoria inercia.

FRANCESCH UBACH Y VINYETA

A UNA XATA

Xata, digam per favor
ja que ton desdeny me mata

¿perqué essentne del *nás* xata
vols esser *Xata* del cor?

Xatona del mèu amor

¿perqué de mí no 'n fas cás?

Com jo cap ne trobarás
que pugui ferte bon' obra,
perqué d' amor á mí 'm sobra
lo que á tú 't falta de nás.

¡Y que t' eñimo pitera!
Y com lo mèu cor encisa
veure ta carona *llisa*
com cara de *calavera!*
Es tant viva la sal-lera
que dins mí 's belluga y salta,
tant lo mèu cervell se exalta
en lo llit quan ningú ho véu,
que tot pessigantme 'l mèu
penso ab lo *nás* que á tú 't falta.

Nás de sigró remullat,
la que sempre hi convingut
qu' ets ángel del cel caigut
puig que tens lo *nás* xafat.
¿Perqué 'm fás tant desditxat
y mos impulsos detens?
¿Perqué á darm'e no 't convenis
un amor que tant m' importa?
¿y 'm vols aixafà ab la porta
uns *nassos* que tú no tens?

Encisadora *xateta*
per qui l' amor no escatimo;
¿vols saber perqué t' estimo
ab tot lo amor d' un poeta?
¿Vols saber per quina seta
te segueixo pás á pás?
Escolta donchs que ho sabràs:
t' estimo, hermosa *xatona*,
perqué en ta cara rodona
no hi tens ni mica de *nás*.

Puig lo *nás* sempre 'm fá agravis:
si es *partlit* sembla de *gos*,
si *arremengat* asquerós,
de *camell* es *nás* de *sabis*.
Si es *nás* *llarch* sá nosa als *llabis*
quan buscan d' amor consol,
tréu un ull á qualsevol
un *nás* que sembli un punxó,
per xó estich que lo milló
es no tindrén poch ni molt.

Sense *nás* un home avansa
sens temor de ferí algú;
sense *nás* s' está segú
de *estornuts* y de frisansa.
Sense *nás* un hom no 's cansa,
ni gastar *mocadors* déu,
ni l' *nás* fica al got quan bieu;
vaja 'us dich y no es desvari:
sens ser la cara un calvari
lo nás es sempre una *creu*.

Quan fá fret los panallons
al *nás* busca tot seguit;
al estiu més d' un mosquit,
al *nás* clava sos fiblons.
Ab granets con perdigons
á molts nassos trobarás,
si depressa y distret vas
y topas, prou se repara
que en vers de topá de cara
sols topar sempre de *nás*.

«Ja t' ho conech ab lo *nás*»
soLEN dir si 'n fas alguna,
sense *nás* tens la fortuna
que descubert no serás,
sense *nás* no sentirás
ni olor ni pudor arréu,
ni l' tindrás fret com la neu
si pe'l nort vás de viatje...
Per més que 'm digan sajvatje,
estich per tallarme l' méu.

JOSEPH CODOLOSA.

PIFIAS

Recomanem á nostres llegidors la intencio-nada poesia que publiquem en nostres colum-nas d' honor, deguda á la ben trempada plo-ma de En Antoni Careta y Vidal y escrita es-pressament pera LA GRALLA.

Segueixen endavant los treballs pera la fun-dació d' una societat catalanista.

Segons nostres informes portará lo nom *Clarís*.

Hem rebut una laudatoria carta de lo cele-brat y fecundo autor dramátich En Frederich Soler (Pitarra).

Agrahim las benévolas frases ab que 'ns honra.

Estem informats de que entre los socis del *Centro Catalá*, se fá sentir un descontent ge-neral. Sembla qu' ara no 's tracta de catala-nistas y castellanistas, sinó de altre cosa mes universal.

Veurem en que acabarán aquestas *missas*.

A propósit del *Centro Catalá*, sabem qu' han sigut nomenats: president, lo Sr. Carreras Doria y vice-president nostre amich lo senyor Claramunt.

Llástima que aquests dos senyors, autori-sin representacions dramáticas castellanas te-nin com tenen tant d' amor á Catalunya

VUYTS Y NOUS

Cert subjecte aná à posar un telégrama, convidant á un oncle seu á un dinar de fami-llia.

—Sobran tres paraulas, li digué l' telegra-fista.

—¡Això ray!-contestá l' home.-Tregui l'hora del convit.

—Encara'n sobran dugas.

—Tatxi l' dia del convit.

—Encara'n sobra una.

—Esborri l' puesto hon farém lo dinar.

—Ara l' parte está conforme, pero l' convi-dat no sabrá com guiar-se.

—¡Millor! Aixís no vindrá, y jo hauré cum-plert.

Una colla de jugadors se van reunir per fer lo seu fet; llogaren un pis, y com s' acostuma, li donáren la capa de cassino. Ho espli-cavan á vários joves, perquè l' anessin á fre-cuentar, y 'ls deyan:

—Ja sabeu qu' havem establert un Círcol?

—Sí,-respongué un dels joves.-Un círcol viciós.

Epígrama

Trebballant l' escultor Tous
vá escapsá 'ls Habis de un Sant.

—Vatúa... exclamà rabiant:
li tinch de fé uns morros nous.